

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2TdoV/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 7016200873
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7016200873.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Jany Kostolanskej, JUDr. Pavla Farkaša, JUDr. Petra Štífta a JUDr. Dany Wänkeová v trestnej veci obvineného P. I. v konaní o uznaní a výkone rozhodnutia, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. marca 2022 v Bratislave dovolanie obvineného P. I. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júla 2017, sp. zn. 5 Urto 5/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. I. sa odmieta.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 23. novembra 2016, č. k. 4Ntc/7/2016-134 podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodol o uznaní a výkone rozsudku Korunného súdu v Maidstone, Spojené kráľovstvo, zo 4. augusta 2014, sp. zn. T20147001 (ďalej aj „rozsudok“), ktorý v ten istý deň nadobudol právoplatnosť, na území Slovenskej republiky. Daným rozsudkom bol obvinený P. I. v Spojenom kráľovstve uznaný za vinného zo spáchania lúpeže v rozpore s § 8 (1) Zákona o krádeži z roku 1968, úmyselného spôsobenia ťažkého ublíženia na zdraví v rozpore s § 18 Zákona o trestných činoch proti osobe z roku 1861 a zvlášť závažného zobrazenia vozidla v rozpore s § 12a Zákona o krádeži z roku 1968 Spojeného kráľovstva, za čo mu bol uložený trest 5114 dní (14 rokov) väzenia. Krajský súd zároveň podľa 17 ods. 2 Trestného poriadku (pozn. aut.: správne má byť zákona č. 549/2011 Z. z.) rozhodol, že obvinený bude pokračovať vo výkone trestu odňatia slobody bez premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal obvinený odvolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 20. júla 2017, sp. zn. 5 Urto 5/2017 podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku zamietol.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal obvinený, prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Daniela Blyšťana, dovolanie.

Obvinený namietal, že uznaním cudzieho rozhodnutia sa dostal do nevýhodnejšej pozície, akú by mal v štáte pôvodu, keď súd premenil dohľad (tzv. „licence“) v trvaní 7 rokov na nepodmienečný trest odňatia slobody. Súd sa mal opierať o § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., nie o Trestný poriadok. Krajský súd pri skúmaní obojstrannej trestnosti nesprávne uplatnil Trestný zákon Slovenskej republiky, keďže slovenský trestný zákon nepozná psychické ublíženie na zdraví, ani zobrať vozidla, za ktoré ho odsúdil Korunný súd. Zobrať vozidla je podľa zákonov Spojeného kráľovstva jazda pod vplyvom alkoholu a nie lúpež a krádež. Z tohto dôvodu neboli splnené podmienky na uznanie cudzieho rozhodnutia. Zároveň ho súd nesprávne zaradil do stredného stupňa stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona napriek tomu, že podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona môže súd zaradiť páchatel'a do minimálneho stupňa stráženia aj vtedy, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu za úmyselný prečin, čo je prípad obvineného. Keďže trestný čin nespáchal na Slovensku, ani ho neodsudzoval slovenský súd, nemalo by sa na neho vzťahovať ustanovenie § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Obvinený ďalej uviedol, že napadnuté rozhodnutia majú znaky porušenia zákona, resp. právnych predpisov o konaní, ktoré ich vydaniu predchádzali. V zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. nesmie súd uložiť prísnejšiu trestnú sankciu z hľadiska jeho druhu alebo dĺžky, ako bola uložená v rozhodnutí. Z Osvedčenia síce vyplýva uloženie trestu v trvaní 5114 dní odňatia slobody, ale sudca v rozsudku uviedol, že polovicu trestu si vykoná vo väzení a druhú polovicu bude v imigračnej väzbe, kým bude zariadené jeho vyhostenie. Postup súdov v Spojenom kráľovstve je taký, že po odpykaní polovice trestu odňatia slobody sa odsúdený dostáva na slobodu a zvyšok trestu vykonáva pod dozorom prokurátora, obdobne ako pri podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v Slovenskej republike. Tomu nasvedčuje aj údaj v Osvedčení o prepustení na slobodu po polovici trestu, ktorú časť si už obvinený vykonal. Uznaním rozhodnutia bez zohľadnenia možnosti prepustenia obvineného na slobodu podľa práva odsudzujúceho štátu po vykonaní polovice trestu, bol obvinenému uložený uznávajúcim štátom trest odňatia slobody v dlhšej výmere, akú by si reálne vykonal v Spojenom kráľovstve. Odsudzujúci štát trval na odpykaní trestu len v dĺžke polovice trestu, po ktorom vykonaní pristúpil k deportácii obvineného bez jeho súhlasu. V danom prípade mali slovenské súdy aplikovať ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. a výkon zvyšku trestu u obvineného podmiennečne odložiť, resp. ho z výkonu trestu podmiennečne prepustiť vzhľadom na vykonanie polovice uloženého trestu.

Dovolaciemu súdu preto navrhol podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloviť, že napadnutými rozhodnutiami bol porušený zákon v neprospech obvineného P. I. a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušiť uznesenie najvyššieho súdu z 20. júla 2017, sp. zn. 5 Urto 5/2017 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. novembra 2016, sp. zn. 4Ntc/7/2016.

Súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku zaslal rovnopis dovolania prokurátorovi Krajskej prokuratúry Košice, ktorý možnosť vyjadriť sa k nemu nevyužil.

Po predložení spisu dovolací súd zistil, že podanie obvineného v rozpore s ustanovením § 374 ods. 2 Trestného poriadku neobsahovalo dovolací dôvod podľa § 371 Trestného poriadku, a preto obhajcu obvineného vyzval na odstránenie nedostatkov.

Obhajca obvineného v reakcii na výzvu dovolacieho súdu uviedol, že obvineným uplatnené námietky predstavujú dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku, t. j. bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa; rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Zároveň dovolaciemu súdu navrhol rozhodnúť v súlade podaným dovolaním.

Následne na podporu svojich tvrdení obvinený prostredníctvom obhajcu predložil dovolaciemu súdu rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 13. decembra 2018, sp. zn. 2Ntc/9/2018. Dovolací súd ho zaslal na vyjadrenie Krajskej prokuratúry Košice, ktorá na podanie nereagovala.

Dňa 29. marca 2021 bolo najvyššiemu súdu doručené plnomocenstvo JUDr. Miloša Kaščáka, ktorý súdu oznámil prevzatie obhajoby obvineného P. I..

Obvinený dovolaciemu súdu predložil aj ďalšie doplnenie dovolania, v ktorom zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu k uloženému trestu tzv. licence a nemožnosti jeho premeny na nepodmienečný trest na území Slovenskej republiky. Súdny nižšieho stupňa porušili ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. a zhoršili jeho postavenie. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 13. decembra 2018, sp. zn. 2Ntc/9/2018, v ktorom sa súd stotožnil s názorom prokurátorky o nemožnosti zistenia, aký trest bol uložený, keďže sa skladal z viacerých druhov, nutnosti objasnenia veci a náhrady trestu sankciou zlučiteľnou s právnym poriadkom Slovenskej republiky. V prejednávanej veci naopak súdy nižšieho stupňa neskúmali podrobnosti uloženého trestu, preto žiadal o vyhovenie svojmu dovolaniu.

Dovolací súd zaslal doplnenie dovolania Krajskej prokuratúre Košice, ktorá možnosť vyjadriť sa nevyužila.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom ustanoveného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, čiže nie je daný dôvod na postup podľa § 382 písm. a), b), d), e), f) Trestného poriadku, avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Na úvod je nutné ozrejmiť zloženie senátu.

Dovolací senát sa skladá z piatich členov (§ 18 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Zloženie päťčlenného senátu sa v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu (napr. č. k. I. ÚS 448/2016-57) spravuje rozvrhom práce najvyššieho súdu, ktorý je aktuálny v deň doručenia podania na súd (v intenciách najvyššieho súdu je smerodajný deň predloženia dovolania spolu s celým spisovým materiálom do podateľne najvyššieho súdu). Dovolanie obvineného bolo najvyššiemu súdu predložené 27. júla 2020, kedy bol aktuálny rozvrh práce najvyššieho súdu na rok 2020 v znení opatrenia č. 12 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2020“). Do senátu 2 TdoV boli v tom čase zaradení predsedovia senátu - JUDr. Peter Hatala, JUDr. Juraj Kliment, stáli členovia senátu - JUDr. Jana Serbová (v súčasnosti JUDr. Jana Kostolanská), JUDr. Pavol Farkaš, JUDr. Alena Šišková a náhradní členovia senátu - JUDr. Martin Piovartsy a JUDr. Gabriela Šimonová. Predsedovia senátu JUDr. Peter Hatala a JUDr. Juraj Kliment boli vylúčení zo zákona (podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku), keďže sa zúčastnili na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa (odvolacie konanie sp. zn. 5 Urto 5/2017). Náhradnej členke senátu JUDr. Gabriele Šimonovej zanikla funkcia sudcu (odchod do dôchodku) ku dňu 28. októbra 2020 a stálej členke senátu JUDr. Alene Šiškovej z rovnakého dôvodu ku dňu 1. augusta 2021. Ku dňu nápadu veci neboli do senátu zaradení ďalší sudcovia, ktorí by mohli dané členky senátu nahradiť, preto bolo potrebné prejednávajúci senát doplniť.

Podľa čl. XXVI ods. 2 rozvrhu práce na rok 2022 trestnoprávne veci predložené najvyššiemu súdu do 31. decembra 2021 (vrátane vecí, ktoré boli vrátené súdom nižšieho stupňa ako predčasne predložené) dokončia senáty v pôvodnom zložení, t. j. zložení podľa rozvrhu práce v znení účinnom v čase pridelenia veci. Ak takého senátu niet, lebo člen tohto senátu nevykonáva funkciu sudcu najvyššieho súdu (napr. z dôvodu preloženia na iný súd, dočasného pridelenia na výkon funkcie predsedu súdu, dočasného pozastavenia, prerušenia alebo zániku funkcie sudcu) na zastupovanie a doplnenie neúplných senátov sa

použijú ustanovenia rozvrhu o práce o zastupovaní (včítane zloženia zastupujúcich súdnych oddelení) v znení účinnom v čase vzniku dôvodu na uskutočnenie zastupovania, resp. doplnenie neúplného senátu; to neplatí, ak predsedu senátu alebo sudcu, ktorý prestal vykonávať funkciu sudcu, z tohto dôvodu nahradí na základe zmeny rozvrhu práce iný sudca. Ak sa v dôsledku zmeny v personálnom obsadení trestnoprávneho kolégia doplní neúplný senát, dovtedy nerozhodnuté veci prejedná a rozhodne senát v novom (doplnenom) zložení. Toto ustanovenie sa primerane použije i na každú zmenu v zložení senátu počas obdobia, na ktoré sa tento rozvrh práce zostavuje.

Podľa čl. V ods. 2 rozvrhu práce na rok 2020 v znení opatrenia č. 17 (v znení ku dňu zániku funkcie sudcu JUDr. Gabriele Šimonovej) ak došlo k vylúčeniu sudcu, ktorý nevykonáva funkciu predsedu senátu, z prejednávania a rozhodovania vecí alebo sa sudca nemôže zúčastniť na prejednávaní a rozhodovaní vecí z iných vážnych dôvodov (napríklad dočasné pridelenie sudcu, stáž, prerušenie výkonu funkcie sudcu) alebo je senát z iných dôvodov neúplný a v osobitnej časti rozvrhu práce nie je ustanovené inak, ďalším členom alebo členmi senátu, sa stávajú sudca alebo sudcovia zastupujúceho senátu podľa rozhodnutia riadiaceho predsedu zastupujúceho senátu; to neplatí, ak bol v dôsledku zmeny v obsadení súdu sudcami, ku ktorej došlo po vzniku dôvodu na zastupovanie, ale pred naposledy označeným rozhodnutím riadiaceho predsedu zastupujúceho senátu, zaradený do senátu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť, ďalší sudca ako predseda alebo člen senátu.

Podľa čl. XVI ods. 5 rozvrhu práce na rok 2021 v znení opatrenia č. 15 (v znení ku dňu zániku funkcie sudcu JUDr. Alene Šiškovéj) ak došlo k vylúčeniu predsedu alebo sudcu päťčlenného senátu alebo ak je päťčlenný senát neúplný z iných dôvodov (čl. X ods. 1 veta prvá a ods. 9 rozvrhu práce), zastupuje ho náhradný predseda senátu alebo sudca zaradený do toho istého senátu, a to v zostupnom poradí uvedenom v osobitnej časti rozvrhu práce v znení účinnom v čase pridelenia vecí; ak došlo k vylúčeniu riadiaceho predsedu senátu päťčlenného senátu alebo sa tento nemôže zúčastniť na rozhodovaní z iných dôvodov, plní jeho úlohy v danej veci ďalší predseda tohto senátu, a to v zostupnom poradí uvedenom v osobitnej časti rozvrhu práce. Pokiaľ takéto zastúpenie nie je možné, postupuje sa primerane podľa odseku 4.

Podľa čl. XVI ods. 4 citovaného rozvrhu práce ak došlo k vylúčeniu riadiaceho predsedu senátu, predsedu alebo sudcu trojčlenného senátu trestnoprávneho kolégia alebo ak je takýto senát neúplný z iných dôvodov (čl. X ods. 1 veta prvá a ods. 9 rozvrhu práce), zastupuje ho riadiaci predseda, predseda alebo sudca zastupujúceho senátu (čl. X ods. 5 rozvrhu práce) podľa pravidla určeného v osobitnej časti rozvrhu práce týkajúcej sa trestnoprávneho kolégia. Pokiaľ takéto zastúpenie nie je možné, zastupuje ho ďalší predseda alebo sudca zastupujúceho senátu, a to v zostupnom poradí uvedenom v osobitnej časti rozvrhu práce, pričom predsedu senátu alebo sudcu uvedeného na najnižšom mieste zastupuje riadiaci predseda senátu; to platí aj v prípade, ak majú byť zastúpení dvaja členovia zastupovaného senátu. V prípade zastúpenia môže byť sudcom spravodajcom vždy len člen zastupovaného senátu, a to na základe rozhodnutia riadiaceho predsedu senátu. Ak došlo k vylúčeniu riadiaceho predsedu senátu alebo sa tento nemôže zúčastniť na rozhodovaní z iných dôvodov, plní jeho úlohy v danej veci ďalší predseda zastupovaného senátu, a to v zostupnom poradí uvedenom v osobitnej časti rozvrhu práce; ak ho niet, plní úlohy riadiaceho predsedu senátu predseda zastupujúceho senátu určený na zastupovanie podľa pravidla určeného v osobitnej časti rozvrhu práce, prípadne ten z dvoch takýchto predsedov senátov, ktorí je v osobitnej časti rozvrhu práce uvedený na vyššom mieste. Pre určenie osoby zastupujúceho predsedu senátu alebo sudcu je rozhodujúce zloženie zastupujúceho senátu v čase vzniku dôvodu na uskutočnenie zastúpenia. Ak dôvod na uskutočnenie zastúpenia ešte pred rozhodnutím vecí odpadne, vec prejedná a rozhodne senát v pôvodnom zložení.

Podľa čl. X ods. 5 veta prvá citovaného rozvrhu práce ak v osobitnej časti nie je ustanovené inak, zastupujúcim senátom je senát s najbližším vyšším poradovým číslom (napríklad pre senát 2 je zastupujúcim senátom senát 3); senát s najvyšším poradovým číslom zastupuje senát s najnižším poradovým číslom.

Podľa čl. XVI ods. 6 citovaného rozvrhu práce vo vzťahu k trestnoprávnemu kolégiu sa ustanovenia čl.

X ods. 1 vety druhej až štvrtej, ods. 2 až 4 a ods. 5 poslednej vety rozvrhu práce neuplatňujú.

Prechodné ustanovenie rozvrhu práce na rok 2022 odkazuje na rozvrhy práce ku dňu vzniku dôvodov na zastupovanie (u JUDr. Gabriely Šimonovej ku dňu 28. októbra 2020 a u JUDr. Aleny Šiškovéj ku dňu 1. augusta 2021). V rokoch 2020 a 2021 sa však uplatňovali rôzne pravidlá zastupovania, čo má vplyv aj na spôsoby doplnenia senátu za uvedené sudkyne.

V zmysle rozvrhu práce na rok 2020 určoval zastupujúceho člena senátu riadiaci predseda zastupujúceho senátu s výnimkou, ak bol po vzniku dôvodu na zastupovanie, avšak pred predmetným rozhodnutím riadiaceho predsedu zastupujúceho senátu, zaradený do senátu ďalší člen. Do času rozhodovania o dovolaní nebolo riadiacim predsedom zastupujúceho senátu 1 TdoV rozhodnuté o zastupujúcom členovi za JUDr. Gabrielu Šimonovú. Naopak v medziobdobí (od vzniku dôvodu na zastupovanie ku dňu rozhodnutia) bol senát 2 TdoV doplnený o ďalších členov, a to náhradných členov senátu - JUDr. Petra Štífta, JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Emila Klemaniča. Vzhľadom na striktné dodržiavanie postupnosti pri zastupovaní, sa zákonným sudcom za JUDr. Gabrielu Šimonovú stal prvý náhradný člen senátu 2 TdoV JUDr. Peter Štíft.

Vo vzťahu k JUDr. Alene Šiškovéj je postup zastupovania odlišný. V zmysle rozvrhu práce na rok 2021 v znení opatrenia č. 15 sa na zastupovanie sudcov päťčlenného senátu v trestnoprávnom kolégiu uplatňovali špeciálne ustanovenia čl. XVI ods. 4 až 6, t. j. najprv zastupovanie ďalšími členmi senátu zaradeného do senátu 2 TdoV a ak taký postup nebol možný (čo bolo aj v danom prípade, keďže v čase pridelenia veci už do senátu nebol zaradený iný náhradný člen), nastupovalo zastupovanie podľa pravidla určeného v osobitnej časti rozvrhu práce týkajúcej sa trestnoprávneho kolégia (čl. XXIV - tabuľková časť súdnych oddelení), pričom čl. X veta tretia za bodkočiarkou (zastupovanie sudcom zaradeným následne do senátu) sa pri trestnoprávnom kolégiu neuplatňovalo. Pre súdne oddelenie - päťčlenný senát 2 TdoV, 2 TdoV-S bolo určené zastupujúceho sudcu dané koncovou číslicou poradového čísla registra, pod ktorým bola vec zaevidovaná. Trestná vec obvineného P. I. je evidovaná pod číslom 4, čomu zodpovedá sudca zastupujúceho senátu 1 TdoV uvedený v osobitnej časti rozvrhu práce na 4. mieste. Štvrtou v poradí v senáte 1 TdoV ku dňu vzniku dôvodu na zastupovanie (1. augusta 2021) bola JUDr. Dana Wänkeová. Namiesto členky senátu JUDr. Aleny Šiškovéj bola preto do senátu zaradená JUDr. Dana Wänkeová.

Najvyšší súd ďalej poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávnych väd. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (bližšie viď R 120/2012).

Obvinený subsumoval svoje námietky týkajúce sa trestu pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku. Tá istá námietka však môže byť subsumovateľná len pod jeden dovolací dôvod. Pritom platí, že námietka sa primárne podradí pod príslušný špeciálny dôvod dovolania, nie aj pod všeobecný dôvod.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho

dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku (S 5/2011-II).

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku (S 5/2011-III).

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku možno namietať uloženie trestu mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo takého druhu trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu (trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia a pod.). Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa (napr. uloženie trestu prepadnutia majetku za prečin). Tento dovolací dôvod možno použiť aj v prípadoch, pri ktorých boli súčasne uložené tresty, pričom Trestný poriadok uloženie takýchto trestov súčasne nepripúšťa - § 34 ods. 7 Trestného zákona.

V nadväznosti na uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Trestného zákona), premlčania trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Trestného zákona) a pod., i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

Obvinený primárne namieta nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., ktorá spočíva v náhrade uloženej trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody, ktorá je nezlučiteľná s právnym poriadkom Slovenskej republiky, ako aj ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. spočívajúcom v zákaze uloženia prísnejšej trestnej sankcie oproti rozsudku štátu pôvodu. Obvineným uplatnené námietky však nielen nespádajú pod ním uvádzané dovolacie dôvody, ale ani pod žiadny iný dôvod. Ako bolo uvedené vyššie, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je daný v prípade uloženia trestu mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za najprísnejší trestný čin alebo taký trest, ktorý Trestný zákon popri sebe nepripúšťa. Takúto námietku obvinený neuplatnil, t. j. nerozporoval dĺžku uloženého trestu v nadväznosti na trestnú sadzbu, ktorá by mu hrozila, ak by skutky spáchal na území Slovenskej republiky (nezlučiteľnosť s právnym poriadkom Slovenskej republiky).

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je zasa možné výrok o treste napádať pre nesprávnosť aplikácie hmotnoprávných ustanovení. Ustanovenia § 17 ods. 2, ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z., obdobne ako celý zákon, však majú procesný charakter, keďže upravujú postup slovenských súdov pri uznávaní a výkone cudzieho rozhodnutia, do ktorého správnosti, vrátane právnej kvalifikácie skutkov, súdy nemajú oprávnenie zasahovať (s ohľadom na nostrifikačný charakter konania), resp. postup slovenských justičných orgánov ako štátu pôvodu. To znamená, že námietku obvineného ohľadne absencie premeny uloženého trestu a z toho prameniace zhoršenie postavenia obvineného nemožno podriaďiť ani pod tento dovolací dôvod.

Napriek vyššie uvedenému dovolací súd nad rámec považuje za potrebné sa vyjadriť k námietke obvineného. Z prekladu Osvedčenia nachádzajúcim sa na č. l. 35 - 45 vyplýva, že rozsudkom Korunného súdu v Maidstone, Spojené kráľovstvo, zo 4. augusta 2014 bol obvinenému uložený trest odňatia slobody v celkovej dĺžke 5114 dní, z ktorého si od svojho zadržania 27. decembra 2013 odpykal k 4. januáru 2016 738 dní, pričom sa obvinený nachádzal vo väzbe a trest podľa zákona vydávajúceho štátu mal byť plne vykonaný 27. decembra 2027 (č. l. 43). K Osvedčeniu bol pripojený Príkaz na výkon trestu odňatia slobody (č. l. 46), podľa ktorého súd obvineného odsúdil na 14 rokov odňatia slobody. V predmetného rozsudku na str. 4 - 5 je výslovne uvedené, že „Ohľadom počtu prvého a druhého činu súbežne pôjdete do väzenia na 14 rokov. Polovicu odsľúžite vo väzení a druhú polovicu budete v imigračnej väzbe, zatiaľ čo bude zvažované vaše vyhostenie.“.

Z predložených dokumentov je zrejmé, že obvinenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov. Je pravda, že súd trest rozdelil, avšak nie spôsobom uvádzaným obvineným. Po vykonaní siedmich rokov mal byť obvinený preložený do imigračnej väzby, kým by došlo k jeho vyhosteniu. To znamená, že obvinený si mal trest vykonávať dvomi spôsobmi, a to v ústave na výkon trestu a následne v imigračnej väzbe. Bez ohľadu na miesto výkonu, išlo stále o trest odňatia slobody. Z rozsudku Korunného súdu v Maidstone, ani z Osvedčenia nevyplýva, že by druhá časť trestu bola v podobe tzv. licence, t. j. dohľadu u dozorového prokurátora, ktorú by v podmienkach Slovenskej republiky bolo možné pripodobniť k podmiennečnému prepusteniu avšak s následným dohľadom. V tejto súvislosti dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že slovenské súdy boli viazané Osvedčením a rozsudkom Korunného súdu v Maidstone, v ktorých bolo jasne uvedené, že obvinený dostal trest vo výmere 14 rokov. Rovnaká výška trestu vyplýva i z Oznámenia o zúčastnení sa pojednávania, ktoré do spisu doložil sám obvinený (č. l. 184). Navyše z odôvodnenia rozsudku na str. 4 je evidentné, že za trestný čin, ktorého sa obvinený dopustil, bola trestná sadzba 9 až 16 rokov. Je preto nelogické tvrdenie obvineného, že mu bol uložený trest odňatia slobody len vo výmere 7 rokov a slovenské súdy mu v rozpore s ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z. zhoršili postavenie oproti štátu pôvodu. Taktiež neobstojí názor obvineného, že ním prezentovanému postupu súdov v Spojenom kráľovstve svedčí údaj v Osvedčení o prepustení na slobodu po polovici trestu. Na str. 10 Osvedčenia je uvedené, že odsúdená osoba je po vykonaní polovice trestu oprávnená, aby bolo zvažované jej predčasné alebo podmiennečné prepustenie. To znamená, že u obvineného by bola len fakultatívna možnosť jeho podmiennečného prepustenia, čiže vykonaním polovice trestu by nebol automaticky prepustený na slobodu. Súčasne je v rozpore so skutočnosťou argumentácia obvineného, že štát pôvodu trval iba na odpykaní polovice trestu, po ktorej pristúpil k jeho deportácii bez súhlasu. K Osvedčeniu bol pripojený Príkaz na vyhostenie (č. l. 63), podľa ktorého štátny tajomník Ministerstva vnútra Spojeného kráľovstva dňa 11. augusta 2015 rozhodol o deportácii obvineného, pričom povolil jeho zadržanie, kým nebude „odstránený“ zo Spojeného kráľovstva. V Príkaze na vyhostenie sa nespomína, že k vyhosteniu má dôjsť po polovici výkonu trestu odňatia slobody. Navyše k deportácii vôbec nedošlo, keďže obvinený bol prevezený na územie Slovenskej republiky 27. novembra 2017 (kedy aj nastúpil do výkonu trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava), a to na základe uznania cudzozemského rozhodnutia. Je evidentné, že obvinený vstúpil na územie Slovenskej republiky ešte v dobe, keď si mal vykonávať 7-ročný trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu.

Pokiaľ ide o rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 13. decembra 2018, sp. zn. 2Ntc/9/2018, na ktorý obvinený poukazoval, tento sa týkal úplne odlišnej situácie, keď obvinený v danej veci bol Korunným

súdom v Manchestri odsúdený na predĺžený trest odňatia slobody vo výmere 16 rokov, skladajúci sa z odňatia slobody vo výške 8 rokov, z ktorých mohol po odpykaní si dvoch tretín trestu požiadať o podmienčné prepustenie, a z predĺženého dohľadu v komunite vo výške 8 rokov. Nakoľko slovenský trestný poriadok nepozná predĺžený dohľad v komunite, Krajský súd v Trenčíne po súhlase štátu pôvodu s čiastočným uznaním trestu odňatia slobody vo výmere 8 rokov obvinenému trest nahradil.

Obvinený ďalej namietal porušenie zákona pri skúmaní obojstrannej trestnosti, v rámci ktorého sa však len obmedzil na konštatovania, že slovenský Trestný zákon nepozná ním uvedené trestné činy, za ktoré bol odsúdený štátom pôvodu a na nesplnenie podmienok uznania podľa § 516 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom svoje tvrdenia bližšie neodôvodnil. Ako dovolacie dôvody označil ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku. V zmysle vyššie rozvedených úvah dovolacieho súdu táto námietka nespadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ani pod nesprávnosť aplikácie hmotnoprávných ustanovení podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o naplnenie prvej časti dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je potrebné zdôrazniť, že v konaní o uznaní cudzieho rozhodnutia nie je možné preskúmať správnosť subsumpcie skutku ustáleného súdmi štátu pôvodu, keďže celé uznávacie konanie má len nostrifikačný charakter. Na druhej strane by tento dovolací dôvod mohol byť daný v prípade zistenia nenaplnenia všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu v rámci skúmania obojstrannej trestnosti. Ako dovolací súd už poznamenal, obvinený sa však v tejto časti vymedzil len na strohé tvrdenia. Dovolací súd je pritom viazaný obsahom dovolania a nie je jeho úlohou domýšľať si prípadnú argumentáciu dovolateľa.

Nad rámec vyššie uvedeného dovolací súd pre úplnosť upriamuje pozornosť na judikát najvyššieho súdu R 6/2017:

Pri skúmaní obojstrannej trestnosti podľa § 16 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z. z. je rozhodujúce, či konkrétny skutok, ak by bol spáchaný na území Slovenskej republiky, by bol sám osebe trestným činom, bez ohľadu na jeho právnu kvalifikáciu podľa práva štátu pôvodu. Neposudzuje sa teda, či by odsúdená osoba, ak by bola orgánmi Slovenskej republiky trestne stíhaná, bola uznaná za vinnú a aký trest by jej bol uložený.

Pre skúmanie obojstrannej trestnosti je teda rozhodujúce, či sú skutky podľa práva vykonávajúceho štátu (Slovenskej republiky) taktiež trestnými činmi, t. j. ich je možné subsumovať pod skutkovú podstatu niektorého z trestných činov upravených v osobitnej časti Trestného zákona. Nie je preto relevantné, že v štáte pôvodu bol skutok podriadený pod skutkovú podstatu trestného činu, ktorého názov slovenský Trestný zákon nepozná. V prejednávanej trestnej veci súd prvého stupňa uviedol, že s výnimkou trestného činu ublíženia na zdraví, ktoré bolo justičným orgánom štátu pôvodu priradené ku kategórii trestných činov explicitne vypočítaných v § 4 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. a u ktorého sa obojstranná trestnosť neskúmala, spadali zostávajúce skutky pod trestné činy lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona (str. 4 odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa). Je preto irelevantné, pod aké trestné činy boli skutky subsumované podľa zákonov Spojeného kráľovstva. Navyše z Osvedčenia vyplýva, že obvinený sa dopustil lúpeže v rozpore s § 8 (1) zákona o krádeži z roku 1968 a zvlášť závažného zobrať vozidla v rozpore s § 12a Zákona o krádeži z roku 1968. Tvrdenia obvineného, že zobrať vozidla je podľa zákonov Spojeného kráľovstva jazda pod vplyvom alkoholu a nie lúpež a krádež, sú zjavne účelové.

Na záver dovolací súd k tejto časti len dodáva, že námietka obvineného k nenaplneniu podmienok na uznanie cudzieho rozhodnutia podľa § 516 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a nemožnosti uloženia prísnejšieho trestu podľa § 517 ods. 1 Trestného poriadku je nielen absolútne nezdôvodnená, ale navyše dané ustanovenia nemajú relevanciu k prejednávanej veci, keďže v rámci uznávacieho konania sa aplikovali ustanovenia zákona č. 549/2011 Z. z. (lex specialis), nie ustanovenia Trestného poriadku ako všeobecného predpisu.

Rovnako nespadá pod žiadny dovolací dôvod ani námietka ohľadne nesprávneho zaradenia obvineného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Aj keď ustanovenie § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona je hmotnoprávnym ustanovením, nemá charakter kogentného ustanovenia [na rozdiel napr. od § 41, § 42 Trestného zákona (bližšie pozri S 5/2011 a odôvodnenie dovolacieho súdu k § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku)], ktorého porušenie by spadalo pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. V zmysle záverov vyplývajúcich zo stanoviska najvyššieho súdu S 5/2011 potom možno výrok o treste napádať len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, avšak zaradenie obvineného do jednotlivých stupňov stráženia (diferenciačný princíp zaradenia odsúdeného na výkon trestu uloženého štátom pôvodu v Slovenskej republike) nespadá pod uplatniteľné námietky v rámci tohto dovolacieho dôvodu (uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo takého druhu trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa). Predmetnú námietku preto možno uplatniť len ako odvolací dôvod, nie v rámci dovolania.

Nad rámec dovolací súd dodáva, že v danom prípade formálne pochybenie slovenských súdov, ktoré pri zaradení obvineného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona prihliadli na predchádzajúcu trestnú činnosť obvineného na území Slovenskej republiky, materiálne nezhoršili postavenie obvineného oproti výkonu trestu v Spojenom kráľovstve. Z predloženého rozsudku Spojeného kráľovstva vyplýva, že obvinený bol už odsúdený za predchádzajúce lúpeže, krádež a vydieranie a v roku 2009 v Spojenom kráľovstve aj pre ťažké ublíženie na zdraví, v dôsledku ktorých bolo konanie obvineného posúdené ako vážnejšie (č. l. 60 rozsudku). Ďalej z komunikácie Krajského súdu v Bratislave (pred postúpením vecí Krajskému súdu v Košiciach) s justičným orgánom štátu pôvodu je zrejmé, že obvinený si v Spojenom kráľovstve vykonával trest vo väzení Swaleside v Kente (č. l. 91), ktoré je prísne stráženým mužským väzením [„Swaleside is a men's high security prison...“ (www.gov.uk/guidance/swaleside-prison)].

Keďže v rozsahu námietok obvineného P. I. neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, najvyšší súd jeho dovolanie pomerom hlasov 5:0 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.